

γουσα ἀπὸ αὐτὸν, ἐδαγκάσθη ἀπὸ ὄφιν, καὶ πά-
ραυτα ἀπέθανε, τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου της μὲ τὸν
Ὁρφέα· αἱ Νύμφαι πρὸς ἐκδίκησιν, ἐφόνευσαν ὅλας
τὰς μελίσσας τοῦ Ἀριστέως· οὗτος ἐπεκαλέσθη
τὴν μητέρα του, καὶ αὕτη εὐσπλαγχνισθεῖσα, τὸν
ἔστειλε νὰ λάβῃ συμβουλὴν ἀπὸ τὸν Πρωτέα, ὅς-
τις τὸν εἶπε νὰ ἐξιλεώσῃ τὴν σκιάν τῆς Εὐρυδίκης
μὲ θυσίας. Οὕτως ἔκαμε, καὶ ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῆς θυσίας ἐβγῆκε πλῆθος μελισσῶν, τὸ ὁποῖον
ἀνεπλήρωσε τὴν ζημίαν του· οὗτος λατρεύεται κατ'
ἐξοχὴν ἀπὸ τοὺς βισκούς.

Μ Α Θ Η Μ Α Γ'.

Περὶ τοῦ Πυρός.

Μὲ τὴν ἀφὴν αἰσθανόμεθα καὶ τὸ ψύχος
καὶ τὴν θερμότητα· δὲν ἤξεύρομεν ὅμως, τί εἶναι
ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προξενεῖ τὴν αἴσθησιν, τὴν ὁποίαν
ὀνομάζομεν θερμότητα· οἱ νεώτεροι Φυσικοὶ τὴν ὀνο-
μάζουν Θερμογόνον· τοῦτο εὐρίσκεται μέσα εἰς ὅλα
τὰ σώματα, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πᾶγον, ἀν καὶ δὲν
αἰσθανώμεθα τὴν θερμότητά του. Καὶ τότε λέγε-
ται κρυπτόν Θερμογόνον· ἀλλ' ὅταν τὴν αἰσθανώ-
μεθα, λέγεται ἐλεύθερον. π. χ. εἰς τὸν ἀσβέστην
δὲν αἰσθανόμεθα τὴν θερμότητα, ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος
βραχῆ, τότε τὸ κρυπτόν πῦρ γίνεται ἐλεύθερον, καὶ
τὸ αἰσθανόμεθα.

Τὰ μόρια τῶν σωμάτων ἔχουσι μίαν τινὰ ἰδί-

τα, ἧτις ὀνομάζεται ἑλξίς, μὲ τὴν ὁποίαν σύρου-
σιν ἀλλήλα, ἀλλ' ἠθέλαν εἶσθαι ὅλα τὰ σώμα-
τα σκληρότερα ἀπὸ τὸ μάρμαρον, ἀν' ἣ Θεία πρό-
νοια δὲν ἐδιόριζε τὸ θερμογόνον μεταξὺ τῶν μορί-
ων, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἐκτείνεται, καὶ
αὕτη ἡ ιδιότης λέγεται τὸ ἐλαστικόν ἐκτεινόμενον
λοιπὸν μακρύνει τὰ μόρια ἀπ' ἀλλήλων ὅθεν, ὅταν
βάλαμεν πολὺ πῦρ εἰς τὸ σῶμα, τὰ μόρια μα-
κρύνονται παρὰ πολὺ, καὶ τὸ σῶμα ἀραιούμενον,
γίνεται ἀέριον, ἤγουν καπνός· καὶ ὅταν ἦναι πλειο-
τέρα ἢ ἑλξίς, τὰ μόρια πλησιάζουν εἰς ἀλλήλα,
καὶ τὸ σῶμα γίνεται στερεόν· ἀλλ' ὅταν ἦναι ἴση
ἢ τοῦ πυρός ὠθησις, καὶ ἡ ἑλξίς τῶν μορίων, τὸ
σῶμα εἶναι ὑγρόν.

Κάθε σῶμα ἔχει φυσικὴν ιδιότητα νὰ κρα-
τῇ μέσα του μίαν τινὰ ποσότητα θερμογόνου, ἤγουν
ἄλλο πέντε βαθμῶν, π. χ. καὶ ἄλλο ὀκτῶ κ. τ. λ.
καὶ μ' ὅλον τοῦτο τὰ εἰς τὸν αὐτὸν κοιτῶνα εὐρι-
σκόμενα σώματα, εἶναι ἰσόθερμα, καὶ ἔχουν τὸ
αὐτὸ κατάστημα τῆς ἀτμοσφαιρας· διότι, ἀν' τὰ
ἐγγίξω ὅλα μὲ τὸ θερμομέτρον, εἰς κανένα δὲν
θέλει φανῆ πλειότερα, ἢ ὀλιγώτερα θερμότης. Καὶ
ἀν' ζεστάνωμεν τὸν κοιτῶνα, τὸ αὐτὸ φαινόμενον
θέλομεν ἰδεῖ. Τὸ ἐλεύθερον λοιπὸν θερμογόνον χύ-
νεται ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ σώματα, καὶ ταῦτα λαμ-
βάνουσι τόσον θερμογόνον, ὅσον εἶναι ἀρκετὸν νὰ
κάμῃ ὅλα ἰσόθερμα, μ' ὅλον ὅτι καθὲν λαμβάνει
τὸ ἀρκετὸν του μέρος. Μὲ τοιοῦτον λοιπὸν τρόπον τὸ
θερμογόνον εὐρίσκεται εἰς ἰσοσταθμίαν. π. χ. Ἐάν
βάλω τὴν χεῖρα ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον, ἐπειδὴ
τοῦτο ἔχει ὀλιγώτερον θερμογόνον, τὸ εἰς τὴν χεῖ-

ρά μου περισσεῦον ὑπάγει εἰς τὸ μάρμαρον, διὰ τὴν
 ἰσορροπήσῃ· ὅθεν ἐγὼ αἰσθάνομαι εἰς τὴν χεῖρα
 στέρησιν θερμότητος, καὶ ἡ αἰσθησις αὕτη λέγε-
 ται Ψύχρα, Κρύον, καὶ τότε λέγω, ὅτι τὸ μάρ-
 μαρον εἶναι κρύον, ἢ γούν ἔχει ὀλιγώτερον θερμο-
 γόνον, παρ' ὅσον ἔχει ἡ χεὶρ μου. Ἐὰν ἄλλο σῶμα
 ἔχη πλεονάζον θερμογόνον, μέρος αὐτοῦ ἔρχεται
 εἰς τὴν χεῖρά μου, καὶ αἰσθάνομαι θερμότητα· τὰ
 βορέα ὑπόγεια, τὰ πηγάδια κ. τ. λ. ἔχουν πάν-
 τος τὸ αὐτὸ κατάστημα· ἐμβαίνοντες λοιπὸν τὸν
 χειμῶνα εἰς αὐτὰ, ἐπειδὴ τὸ σῶμά μας ἔχει ὀλι-
 γώτερον θερμογόνον, ἀρπάζομεν μέρος ἀπὸ αὐτὰ,
 καὶ αἰσθανόμεθα θερμότητα· καὶ τὸ ἐναντίον ἀκο-
 λουθεῖ τὸ καλοκαίριον λέγομεν λοιπὸν, καταχρη-
 στικῶς, ὅτι τὰ ὑπόγεια τὸν χειμῶνα εἶναι ζεστά,
 καὶ τὸ καλοκαίριον δροσερά.

Τὸ κρύον λοιπὸν δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ ἔλλει-
 ψις θερμογόνου, καθὼς τὸ σκότος εἶναι στέρησις
 τοῦ φωτός. Ὅταν ὁ βορέας περᾶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν
 χιόνα, χάνει μέρος τοῦ θερμογόνου τοῦ μᾶς ἐγγί-
 ζει ἔπειτα, καὶ ἀρπάζει ἀπὸ τὸ σῶμά μας θερμο-
 γόνον· ὅθεν αἰσθανόμεθα κρύον τὸν ἀέρα ὅσον τὰ
 σώματα χάνουν θερμότητα, τόσον ὑπερισχύει τῶν
 μορίων ἢ ἔλξις. Σιμώνουν λοιπὸν συναλλήλως, καὶ
 τὸ σῶμα πυκνώνεται, ἢ γούν παγώνει. Ἡ χιὼν εἶναι
 σταλαγματῖαι νεροῦ παγωμέναι· ὅταν λοιπὸν χιου-
 νίξη, τὸ θερμογόνον τοῦ νεροῦ σκορπίζεται εἰς τὸν
 ὀλόγουρά μας ἀέρα, καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην δὲν αἰσθα-
 νόμεθα ψύχραν.

Περὶ τῆς Σφαιρας τοῦ Παντός.

Ὅταν ὁ πόλος ᾖ ὑψωμένος ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, ἢ τοιαύτη τῆς σφαιρας θέσις λέγεται πλάγια· διότι οἱ παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ εἶναι πλάγιοι πρὸς τὸν ὀρίζοντα· φανερόν, ὅτι οἱ κατοικοῦντες ἔξω ἀπὸ τοὺς τροπικοὺς δὲν ἔχουν ποτὲ τὸν ἥλιον εἰς τὴν κορυφὴν των· διότι ἕως εἰς τοὺς τροπικοὺς φθάνει, καὶ ἔπειτα ἐπιστρέφει, ὡς εἶδαμεν.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν πόλον, ἂν ᾖ ἡμεῖς ἐκεῖ ἄνθρωποι, ἔχουν τὸν Ἰσημερινὸν παράλληλον τοῦ ὀρίζοντος· ὅθεν ἢ θέσις αὕτη τῆς σφαιρας λέγεται παράλληλος. Ὅταν ὁ ἥλιος, εἰς τὴν ἀνάβασίν του πρὸς τὰ ἀρκτικά μέρη, φθάσῃ εἰς τὸν Ἰσημερινόν, τότε ἀνατέλλει δι' αὐτούς· διότι ὁ Ἰσημεριὸς εὐρίσκεται εἰς τὸν ὀρίζοντά των· καὶ ἐπειδὴ οἱ παράλληλοι κύκλοι εὐρίσκονται ὀλόκληροι ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σκιά καθ' ἡμέραν ὀλογυρίζει ἕως τρεῖς μῆνας, ἢ γουν ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸν τροπικὸν τοῦ καρκίνου, καὶ ἄλλους τρεῖς, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ τότε δύνει δι' αὐτούς· ὅθεν ἔχουν ἕξ μηνῶν ἡμέρας, καὶ ἕξ μηνῶν νύκτα· τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ ἀνταρκτικοῦ πόλου.

Ὅσοι κατοικοῦν ὑποκάτω εἰς τὸν Ἰσημερινόν, ἔχουν καὶ τοὺς δύο πόλους εἰς τὸν ὀρίζοντα. ὅθεν βλέπουσιν ὅλον τὸν οὐρανόν· ὁ ὀρίζων κόπτει εἰς δύο ἴσα μέρη ὅλους τοὺς παραλλήλους, καὶ εἰς ὀρθὰς γωνίας. Διὰ τοῦτο ἢ τοιαύτη θέσις λέγεται ὀρθή· ὅθεν, ὅλον τὸν χρόνον ἢ ἡμέρα εἶναι ἴση τῆς νυκτός· ὁ ἥλιος ἀνατέλλει κατὰ κάθετον, καὶ

ὁρθά, δύο φορές τὸν χρόνον ἔχουν τὸν ἥλιον εἰς τὴν κορυφὴν ὁμοίως τὸν ἔχουν καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς κατακεκαυμένης ζώνης ἔχουν τὴν σκιάν πρὸς μεσημβρίαν ἕξ μῆνας, καὶ πρὸς ἄρκτον ἄλλους ἕξ.

Ἱστορία τῆς Ρωσσίας.

1682. — Πέτρος Α' διεδέχθη τὸν Φαῖδον Ἀλεξιοβίτς. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐβασίλευσε μὲ τὸν ἀδελφόν του Ἰωάννην. Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του, εἰς τοὺς 1696. ἔμεινε μόνος κύριος τοῦ βασιλείου ἐπολιόρκησε τὸ Ἀζάκιον, καὶ τὸ ἐπῆρεν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ἐπέμψε πρεσβευτὴν εἰς τὴν Ολλάνδαν, καὶ τὸν ἠκολούθησεν ἀγνώριστος, διὰ νὰ μάθῃ τὴν κατασκευὴν τῶν πλοίων συνηριθμήθη μὲ τοὺς τεχνίτας τῆς Ολλάνδας μὲ τὸ ὄνομα Πέτρος Μιχαηλόφ, καὶ ἐδούλευεν εἰς τὸν Ναύσταθμον.

1699 — Ἡφάνισε τοὺς Στρελίτσους διότι εἶχαν ἐπαναστατήσῃ εἰς τὴν ἀπουσίαν του. Μὲ ὅλον ὅτι πολλάκις ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν ἸΒ' Κάρολον, βασιλέα τῆς Σβεκίας, τέλος, τὸν ἐνίκησεν εἰς τὴν θαυμαστὴν μάχην τῆς Πουλταύας καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Λιβωνίαν, τὴν Ἰγγερίαν, τὴν Φινλανδίαν, καὶ μέρος τῆς Πομερανίας· ἔκαμε περιήγησιν εἰς τὴν Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς Παρισίους εἰς τοὺς 1717. Μεταξὺ τῶν πολέμων ἔδιδε σοφωτάτους νόμους, ἐσύστησεν ὠραιότατα καταστήματα, στράτευμα πολὺ πεζικόν, καὶ θαυμαστὴν ναυτικὴν. Εἰς τοὺς 1721. ὠνομάσθη αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν καὶ ἀπέθανεν εἰς

τὰς 8 Φεβρουαρίου 1725. εἰς ἡλικίαν 53. χρόνων, ἐπονομασθεὶς δικαίως Μέγας.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Πελοπίδας.

Οὗτος ὁ Πελοπίδας, ὁ ἄξιός τοῦ Ἐπαμινώνδου φίλος, ἦτον ἀπὸ τὰς πλέον εὐγενεῖς τῶν Θηβῶν οἰκογενείας. Ἐκ νεαρᾶς τοῦ ἡλικίας ἐσκόρπιζε τὸν πλούτον του εἰς εὐεργεσίαν τῶν συμπολιτῶν του· μόνον τὸν Ἐπαμινώνδαν δὲν ἠμπόρεσε νὰ καταπείσῃ νὰ λάβῃ τι ἀπὸ αὐτὸν, μ' ὅλον ὅτι ἦτον πτωχός.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι, κυριεύσαντες τὰς Θήβας, ἐξώρισαν τοὺς ὑπόπτους, οἱ ὅποιοι κατέφυγαν εἰς τὰς Ἀθήνας· ὁ Πελοπίδας ἐγκαρδίωσε τοὺς συμπολίτας του εἰς τὸ νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν πατρίδα των· ἐχώθησαν λοιπὸν εἰς τὴν πόλιν μὲ σχῆμα κυνηγῶν, καὶ ἐνώθεντες μὲ τοὺς συνωμότας, κατέσφαξαν τὴν φατρίαν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐκυριεύσαν τὴν ἀκρόπολιν· ἐσυγκροτήθη μάχη, εἰς τὴν ὅποιαν ὁ Πελοπίδας ἐνίκησε τριπλάσιον τῶν Λακεδαιμονίων στράτευμα.

Ὁ Πελοπίδας σταλθεὶς ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου βασιλέως τῶν Φερῶν, πρὸς βοήθειαν τῶν Θετταλῶν, τὸν ἠνάγκασε νὰ ὑποταχθῇ, καὶ ὑπήγεν ἔπειτα εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου ἔλαβε καὶ ἄλλους ὁμήρους, καὶ τὸν Φίλιππον, πατέρα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ὑπῆγε καὶ δευτέραν φοράν πρὸς τὸν ῥηθέντα Ἀλέξανδρον, ὡς Πρέσβυς· ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ἐφυλάκωσε, καὶ ὁ Πελοπίδας τὸν ἤλεγ-

ξεν αἰσθηρά, διότι δὲν τὸν φονεύει ; Πῶς ὁμιλεῖς οὕτως; ἠρώτησεν ὁ Ἀλέξανδρος· ἐπιθυμῶ, ἀπεκρίθη ὁ Πελοπίδας, νὰ σὲ κάμω ὑπεύθυνον καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τοὺς Θεούς.

Ὁ Ἐπαμινώνας ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἠλευθέρωσε τὸν Πελοπίδαν· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἀρχισε πάλιν νὰ λεηλατῇ τὰς πόλεις τῆς Θεσσαλίας· ἐστράτευσεν ἐναντίον τοῦ ὁ Πελοπίδας· καὶ πνέων κατ' αὐτοῦ θυμόν, ἐλησμόνησεν, ὅτι ἦτον στρατηγός· ὤρμησε λοιπὸν ἐναντίον του, καὶ πλεμῶν, ἐφονεύθη· οἱ στρατιῶταί του τὸν ἐκδίκησαν, φονεύσαντες πλειοτέρους, παρὰ τρεῖς χιλιάδας ἐχθρῶν.

Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐμισοῦσε τὸν ἄνδρα τῆς· ὅθεν τὸν ἐφόνευσεν. Ἡ εἶδησις τοῦ θανάτου του ἐχαροποίησε τοὺς ὑπηκόους του, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ ἀτίμασαν τὸ σῶμα του, τὸ ἔρριψαν εἰς τοὺς σκύλλους.

Φυσικὴ Ἱστορία

Παίγνια τῆς Φύσεως.

Εὗρισκονται εἰς τοὺς κόλπους τῆς γῆς πέτραι μὲ διαφόρους μορφάς, αἱ ὅποια ὁμοιάζουν τὰ ἄλλα ὀργανισμένα σώματα. Μερικὰ λαμβάνουν, κατὰ τύχην, διάφορα σχήματα, καὶ ταῦτα λέγονται Παίγνια τῆς Φύσεως· διότι διάφοροι περιστάσεις ἔδωσαν εἰς ταύτας τὰς πέτρας διάφορα σχήματα, ὅταν ἦσαν ἀκόμη ἀπαλαί, τὰ ὅποια ἐφυλλάχθησαν, καὶ ἀφοῦ ἐσκληρύνθησαν αἱ πέτραι.

τὰ σχήματα ὅμως ταῦτα εἶναι ἀκανόνιστα, ἀλλ' οἱ προληπτικοὶ νομίζουν ὅτι βλέπουσι σχήματα ζώων, φυτῶν κ. τ. λ.

Τὰ Μάρμαρα τῆς Φλωρεντίας μᾶς παραστένουν ἐρείπια πόλεων, πύργων, προτομῶν, σύννεφα, οὐρανόν, ἥλιον εἰς τὰ βασίλευρά του, πυραμίδας, ὀβελίσκους κ. τ. λ. τὰ χαλίκια τῆς Αἰγύπτου μᾶς δείχνουν χωρία, σπήλαια· πολλάκις ἀκολουθεῖ, ὅταν ἦται ἀκόμη ἀπαλή ἢ πέτρα, εὐρισκόμενη ἐπάνω εἰς λείψανον φυτοῦ, νὰ λαμβάνη τὸ σχῆμα του. Εὐρέθη πέτρα, ἢ ὅποια ἐπαράστενε καλογραΐαν μὲ μίτραν εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐνδυμένην ἀρχιερατικὰ, καὶ μ' ἓνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας.

Ἀκολουθία τῆς Θεωρίας τῆς Φύσεως.

Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι τῶν ποταμῶν οἱ ὑδραγωγοὶ ἐσκάφθησαν ἀπὸ τὰς ῥοὰς των· διότι ἔπρεπε νὰ κατασκευάσωσιν εἰς τὰς ἐκβολαῖς των τόσον μεγάλα ἀκρωτήρια, ὅσον ἦτον τὸ χῶμα, τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη ἔξω μετὰ τὸ σκάψιμον. Ἀπ' ἀρχῆς λοιπὸν τῆς δημιουργίας ἐσκάφθησαν αἱ διώρυγες τῶν ποταμῶν. „Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, συναχθήτω τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς συναγωγὴν μίαν, καὶ ὀφθήτω ἡ ξηρά. Καὶ ἐγένετο οὕτω κ. τ. λ.“ Γεν. Α'. Ὁ Ωκεανὸς, μ' ὅλον ὅτι καθημέραν δέχεται ξένα σώματα, δὲν ὑψώθη οὐτ' ἓνα δάκτυλον, ἀφοῦ ἐδημιουργήθη, καθὼς ἠμποροῦμεν νὰ βεβαιωθῶμεν ἀπὸ τοὺς παλαιότερους λιμένας, τῆς θαλάσσης. Καὶ ἂν μερικὰ παραθαλάσσια τῆς Ἰταλίας ἐπροχώρησαν εἰς τὸν Ἀδρια-

ρικὸν κόλπον, καὶ διὰ τοῦτο αἱ πόλεις ἔμειναν μακρὰν ἀπὸ τὴν θάλασσαν ὁ λιμὴν ὅμως τοῦ Ἀγκῶνος εὐρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν στάθμην, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἔκτισαν οἱ Συρακούσιοι. Ὅ, τι λοιπὸν μᾶς φαίνεται εἰς τὴν φύσιν σημεῖον πτώσεως, ἢ τοῦ αὐτομάτου, πολλάκις εἶναι ἔργον τῆς βαθυτάτης πρηνείας.

Δύο ῥοαὶς ἔχει ὁ Ὠκεανός, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται ἀπὸ τοὺς δύο πόλους, ἐξ αἰτίας τῆς διαλύσεως τῶν παγετῶν. Οἱ πόλοι εἶναι αἱ πηγαὶ τῶν θαλασσῶν, καὶ τὰ χιονοσκεπέαστα ἔρη εἶναι πηγαὶ τῶν ποταμῶν. Οἱ παγετοὶ καὶ ἡ χιὼν ἀνακαινίζουσι κάθε χρόνον τὰ νερά τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ποταμῶν οἱ παγετοὶ σχηματίζουσιν εἰς τὸ ἡμισφαίριόν μας μεγαλώτατον θόλον τὸν Ἰάννουάριον μῆνα, καὶ ἡ τούτων διάλυσις προξενεῖ τὴν κίνησιν τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ τὰς ἀμπώτιδας.

Εἰς τὰ ἐλεύθερα τοῦ Ὠκεανοῦ παραθαλάσσια βλέπομεν φανερά, ὅτι ἡ θάλασσα προχωρεῖ κατ' ὀλίγον πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ πάλιν σύρεται εἰς τὰ ὀπίσω καὶ μετ' ὀλίγον πάλιν προχωρεῖ πρὸς τὴν ξηρὰν, καὶ πάλιν σύρεται ὀπίσω. Καὶ τοῦτο ἀκολουθεῖ δύο φοραῖς τὴν ἡμέραν. Αὗται λέγονται Ἀμπώτιδες, ἢ Παλίρροιαι.

Ὅταν λοιπὸν διαλύωνται κατὰ μέρος οἱ παγετοὶ τῶν πόλων, πρέπει ν' αὐξηθῶσι τὰ νερά τοῦ Ὠκεανοῦ. Καὶ ἀφοῦ παύσῃ ἡ διάλυσις, καὶ εξατμισθῇ ἄρκετὰ τὸ νερὸν, καὶ ὀλιγοστεύσωσιν, ὁ παγετός, ὅστις φέρεται μετὰ ταχύτητα πρὸς Ἄρκτον τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης, πρὸς τὸν Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον, προξενεῖ τὰς μεγαλητέρας

παλιρροίας εις τὴν Ἰσημερινὰν τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ὅταν παύσῃ ἢ διάλυσις τὸν Ὀκτώμβριον μῆνα, τότε ἀρχίζουσι καὶ ὀλιγοστεύωσιν αἱ παλιρροίαι εις ἡμᾶς.

Εἰς ἀνοικτὸν πέλαγος φαίνονται αἱ ῥοαὶ τῆς θαλάσσης, καὶ εἰς τὰ παραθαλάσσια αἱ παλιρροίαι ὅτι γίνονται ἐναντία ῥοαὶ εἰς τὴν θάλασσαν, τούτο τὸ βλέπομεν καὶ εἰς τοὺς ποταμούς· διότι τὸ ξυλάριον ἀναβαίνει πολλάκις πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅταν ἀπαντήσῃ τὴν ἐναντίαν ῥοὴν, κάμνει πολλάς ὄνκας καὶ περιστροφάς.

Αἱ διαλύσεις τοῦ παγετοῦ τῶν δύο πόλων λαμβάνουσι τὸν γενικὸν δρόμον των εἰς τὴν διώρυγα τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, καὶ τρέχουσι πρὸς τὸν Ἰσημερινόν· διότι ὀλιγοστεύουσι τὰ ἐκεῖ ὕδατα, ἐξ αἰτίας τῆς συνεχοῦς ἐξατμίσεως. Ὅταν αἱ δύο αὐταὶ ῥοαὶ ἀπαντήσωσιν ἀλλήλας, προξενούσι μεγαλωτάτας παλιρροίας· αἱ κατὰ τόπων θαλάσσαι, ὅταν τρέχουσαι πρὸς τὸν Ὠκεανόν, ἀπαντήσωσιν τὴν γενικὴν ῥοὴν, προξενούσι παλιρροίαν. Αὗται λοιπὸν αἱ τοῦ ὠκεανοῦ ῥοαὶ προξενούσι τὰς παλιρροίας εἰς τὴν· Εὐρώπην, καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, αἱ ὁποῖαι παλιρροίαι ὑπάγουσι πρὸς ἄρκτον εἰς τὰ παραθαλάσσιά μας, ὅποτε ἡ γενικὴ ῥοὴ ὑπάγει πρὸς μεσημβρίαν, τοῦλάχιστον τὸ καλοκαίριον.

Οἱ παγετοὶ, οἱ ὁποῖοι τὸν χειμῶνα μας διαλύονται εἰς τὸν μεσημβρινὸν πόλον (διότι τότε ἐκεῖ εἶναι καλοκαίριον, καὶ τοὺς διαλύει ὁ ἥλιος) προξενούσι ῥοὴν πρὸς τὴν Ἄρκτον, καὶ πολλάς μεταβολὰς εἰς τὰς παλιρροίας μας.

Αἱ παλιρροίαι, αἱ πρὸς τὸ ἑσπέρας γινόμεναι,

εἶναι σφοδρότεραι τὸ καλοκαίριον, παρὰ αἱ πρὸς τὴν αὐγὴν· διότι ὁ ἥλιος ἐνεργεῖ σφοδρότερα τὴν ἡμέραν ἐπάνω εἰς τοὺς παγετοὺς τοῦ ἡμετέρου πόλου, ἢ γουν καθε τόπου, ὅστις εἶναι ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινόν μας· τὸ ἀποτελεσμα τοῦτο φαίνεται καὶ εἰς μερικάς βρῦσεις, αἱ ὁποῖαι ἐβγαίνουν ἀπὸ χρονοσκέπαστα βουνα, καὶ ἔχουσι πλείοτερον νερόν το ἐσπέρας, παρὰ τὴν αὐγὴν· ἀλλ' αἱ τῆς αὐγῆς παλιρροιαί μας εἶναι σφοδρότεραι τὸν χειμῶνα, καὶ ἡ τάξις τῶν παλιρροιῶν μας μεταβάλλεται εἰς καθε ἕξ μῆνας· διότι ὁ ἥλιος διαλύει τότε τοὺς παγετοὺς τοῦ μεσημβρινοῦ πόλου. Ὅθεν καὶ τὰ ἀποτελέσματα πρέπει νὰ γίνωσι τὰ ἐναντία, καθὼς ἐναντία εἶναι καὶ αἱ αἰτίαι.

Ἰ΄ Θ ι κ ῆ .

Ἰ΄ Ἀλήθεια τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως.

Ἡ Χριστιανικὴ πίστις διαιρεῖ εἰς δύο μεγάλας ἐποχὰς τὴν παγκόσμιον Ἱστορίαν.

Εἰς τὸ διάστημα τεσσαράκοντα αἰώνων, οἱ ὁποῖοι γεμίζουσι τὴν πρώτην ἐποχὴν, ὁ κόσμος ἐπρόσμενε τὸν Μεσσίαν, τὸν ὁποῖον ὑπεσχέθη αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ κόσμου ἡμέρας· αὕτη ἡ λαμπρὰ ὑπόσχεσις ἀκριβῶς ἐφυλάχθη εἰς μίαν γωνίαν τῆς γῆς, ἐν ᾗ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς, κυβερνώμενον μὲ νόμους ἀπλῶς ἀνθρωπίνους, ἐτοιμά-